

WIADOMOŚCI BANKU POLSKIEGO

(Drukowane jako rękopis).

Rok IV.

WARSZAWA, DNIA 31 STYCZNIA 1927 R.

Nr. 2.

TREŚĆ:

Ruch służbowy	str. 9	Porozumiewanie się z Wydziałem Zagranicznym w sprawie str.	
Unieważnione akcje Banku Polskiego	9	skupu obligacji 5% konwersyjnej pożyczki kolejowej	
Błędne dyskontowanie weksli, płatnych w Złoczewie	9	przed jej notowaniem na giełdzie	10
Poddanie rewizji kartoteki złych płatników	10	Weksle zamiejscowe nadestane i zainkasowane w roku 1926	11
Zbyteczne nadsyłanie do Skarbcza Emisyjnego zapotrzebo-		Wykaz obrotów w Zastępstwach za r. 1926	12
wań na 10-złotowe bilety bankowe oraz na monety 1-		Weksle miejscowe zdyskontowane i zainkasowane	16
i 2-groszowe	10	Bilans handlowy Polski — IV kwartał 1926 r.	17
Podawanie Skarbcowi Emisyjnemu tylko sumy, przewyższa-		Wkłady w instytucjach kredytowych	18
jającej nietykalny zapas biletów państwowych i bilonu	10	Ustawodawstwo dewizowe w Polsce	18

Ruch służbowy.

Emerytowanie.

Ignacy Lipski i Jan Pęcherzewski z Oddziału Głównego w Warszawie.

Unieważnione akcje Banku Polskiego.

(Dział I Spisu Okólników).

Numer kolejny	Imię i nazwisko pierwszego akcjonariusza	Odcinków		Numery akcji
		sztuk	po akcji	
97.	Cech Piekarski w Grudziądzu	1	1	312021
98.	Paweł Futterleib	1	1	5993
99.	Carl Altmann	1	25	745551/75
100.	Wincenty Dziewulski	1	2	383863/4
101.	Stanisław Przybysz	1	1	21471
102.	Stefan Wojciechowski	1	1	222470

Błędne dyskontowanie weksli, płatnych w Złoczewie.

(Dział IV Spisu Okólników).

Z chwilą otwarcia Zastępstwa w Złoczewie, podległego Oddziałowi we Lwowie, dyskontują niektóre Oddziały weksle, płatne w miejscowości o podobnym brzmieniu, t. j. w Złoczewie (powiat Sieradz — okrąg bankowy Oddziału w Kaliszu), gdzie Bank nie posiada swej placówki inkasowej.

Ponieważ Oddział lwowski coraz częściej otrzymuje weksle płatne w Złoczewie i skutkiem tego zmuszony jest zwracać je z odpowiednim wyjaśnieniem, przypomina się treść odnośnej notatki w Wiadomościach Banku Polskiego Nr. 19 z 15 października 1926 r., str. 152, do ścisłego przestrzegania.

Poddanie rewizji kartoteki złych płatników.

(Dział IV Spisu Okólników).

Niektóre Oddziały nie zrozumiały należycie myśli przewodniej Instrukcji Służbowej Cz. IV w sprawie prowadzenia kontroli złych płatników wekslowych, nawet mimo wyjaśnienia w Wiadomościach Banku Polskiego Nr. 21 z 15 listopada 1926 r., str. 166 i wysyłają w dalszym ciągu co miesiąc do wszystkich Oddziałów kompletne wykazy niepunktualnych płatników, zamiast podawania tylko właściwym Oddziałom nazwisk tych płatników, którzy mieszkają w ich okręgach bankowych. Oddziały winny dążyć do wykazywania rzeczywiście złych płatników, t. j. podawać tylko te osoby i firmy, u których nie można zauważyć nawet najmniejszej intencji w kierunku poprawy pod względem regulowania zobowiązań płatniczych. Uprościłoby to w znacznym stopniu wzajemną współpracę. Jako dalsze ułatwienie uważa Wydział Kredytowy, ażeby Oddziały sporządzały i przysyłały sobie wzajemnie — zamiast wykazów — gotową już kartotekę (form. Nr. 602).

Zgodnie z powyższem należy poddać ponownej rewizji posiadaną kartotekę złych płatników i ustalić nazwiska osób i firm, zakwalifikowanych ostatecznie jako rzeczywiście niezasługujących w zupełności na przyjmowanie do dyskonta weksli z ich podpisami i odtąd przysyłać jedynie gotową kartotekę, a wykazy tylko w razie potrzeby wyłączenia pewnej osoby lub firmy z kartoteki, jeżeli ponownie wypełnia swoje zobowiązania płatnicze.

Zbyteczne nadsyłanie do Skarbcza Emisyjnego zapotrzebowań na 10-złotowe bilety bankowe oraz na monety 1- i 2-groszowe.

(Dział XIII Spisu Okólników).

Z powodu zupełnego wyczerpania zapasu 10-złotowych biletów bankowych nie może Skarbiec Emisyjny uwzględniać żądań Oddziałów, zamawiających te odcinki; puszczenie zaś w obieg nowej emisji prawdopodobnie nie nastąpi wcześniej, jak z końcem pierwszego półrocza 1927 r. Celem jednak uzyskania przynajmniej drobnych ilości rzeczonych biletów, winny Oddziały zarządzić kwalifikowanie ich przy sortowaniu jako destruktów tylko wówczas, kiedy już zupełnie nie nadają się do dalszego obiegu.

Jednocześnie zaznacza się, że Mennica Państwowa dostarcza Skarbcowi Emisyjnemu bardzo rzadko i w małych ilościach bilon 1- i 2-groszowy, który natychmiast po otrzymaniu rozsyłany jest do Oddziałów. Nadsyłanie zatem zapotrzebowań na wymienione monety zdawkowe jest bezcelowe, gdyż Skarbiec Emisyjny skutecznie wysyłą w odpowiednich ilościach według własnego uznania, kierując się stanem, podawanym w wykazach gotówki.

Podawanie Skarbcowi Emisyjnemu tylko sumy, przewyższającej nietykalny zapas biletów państwowych i bilonu.

(Dział XIII Spisu Okólników).

W myśl listu Sekretariatu Dyrekcji Nr. 16/1590 z 30 października 1926 r. Oddziały mają obowiązek zawiadamiać Skarbiec Emisyjny o nadmiarze, przewyższającym wyznaczony zapas nietykalny biletów państwowych i bilonu, przyczem większość Oddziałów podaje w zawiadomieniach oprócz sumy, również gatunki poszczególnych sort pieniężnych. Ponieważ specyfikacja rodzajów biletów oraz monet jest zbyteczna, należy wymieniać jako nadmiar do dyspozycji Skarbcza Emisyjnego tylko ogólną sumę nadwyżki, którą otrzymuje się przez odjęcie sumy nietykalnego zapasu oraz przewidywanych do końca miesiąca wypłat od wykazywanego w danym dniu stanu.

Porozumiewanie się z Wydziałem Zagranicznym w sprawie skupu obligacji 5% konwersyjnej pożyczki kolejowej przed jej notowaniem na giełdzie.

(Dział I Spisu Okólników).

Znajdujące się już w obiegu i dopuszczone warunkowo do zastawu obligacje 5% konwersyjnej pożyczki kolejowej (Okólnik Nr. 7 z 22 stycznia 1927 r.) nie są jeszcze notowane na giełdzie warszawskiej, a także ich kurs na wolnym rynku różni się od kursu 5% pożyczki konwersyjnej z roku 1924, stanowiącej zupełnie odmienny rodzaj walorów państwowych. W razie zaoferowania 5% konwersyjnej pożyczki kolejowej przed rozpoczęciem notowań giełdowych, mogą Oddziały skupować obligacje te na rachunek „Papiery procentowe własne” dopiero po każdorazowym porozumieniu się z Wydziałem Zagranicznym co do kursu.

WEKSLE ZAMEJSCOWE NADESLANE I ZAIKASOWANE W ROKU 1926.

ODDZIAŁY	Stan portfeli dnia 31 grudnia 1925 r.			W r o k u 1 9 2 6			Zaikasowano, względnie odesłano celem wykupu			Stan portfeli dnia 31 grudnia 1926 r.			Weksle znajdujące się dnia 31 grudnia 1926 r. w drodze			Stan ogólny łącznie z weksłami znajdującymi się w drodze		
	sztuk	złoty		sztuk	złoty		sztuk	złoty		sztuk	złoty		sztuk	złoty		sztuk	złoty	
		złoty	złoty		złoty	złoty		złoty	złoty		złoty	złoty		złoty	złoty		złoty	złoty
Warszawa	26.454	25,121,927	73	204.792	156,731,442	60	197.446	153,903,154	86	33.800	27,950,215	47	1.677	1,379,315	54	35.477	29,329,531	01
Białystok	1.942	626,426	01	26.513	8,146,794	61	24.053	7,464,939	03	4.402	1,308,281	59	293	88,659	06	4.695	1,396,940	65
Bielsko	1.635	825,600	45	26.611	10,788,873	67	24.795	10,305,108	28	3.451	1,309,365	84	135	42,787	52	3.586	1,352,153	36
Brzesk n/B.	2.256	659,668	37	42.168	12,441,042	44	38.330	11,225,134	62	6.094	1,875,576	19	169	49,912	64	6.263	1,925,488	83
Bydgoszcz	3.712	2,327,713	07	33.228	16,028,486	47	31.726	16,007,635	74	5.214	2,348,563	80	96	54,429	29	5.310	2,402,993	09
Częstochowa	2.665	1,039,210	59	33.903	11,433,852	80	31.784	11,085,442	39	4.784	1,497,621	80	110	36,625	25	4.894	1,534,246	25
Drohobycz	1.907	568,966	50	23.219	6,045,563	26	20.736	5,469,573	15	4.390	1,144,956	61	272	139,617	65	4.662	1,284,574	26
Gniezno	1.032	456,945	32	8.985	3,616,116	38	8.614	3,429,055	91	1.403	644,005	79	16	12,124	18	1.419	656,129	97
Grodno	1.394	384,021	84	13.135	3,514,829	57	12.588	3,397,564	16	1.941	501,287	25	70	20,715	99	2.011	522,003	24
Gruzdzisz	1.962	1,120,867	32	16.983	7,698,039	87	16.120	7,542,690	08	2.825	1,276,217	11	98	43,707	29	2.923	1,319,924	40
Inowrocław	1.502	1,031,670	53	13.933	6,820,941	95	12.884	6,736,572	92	2.111	1,116,039	56	29	26,876	16	2.140	1,142,915	72
Jarostaw	690	208,039	00	7.930	2,311,120	93	7.081	2,032,568	41	1.539	486,591	52	52	16,561	22	1.591	503,152	74
Jasło	704	229,392	06	8.695	2,332,879	78	8.024	2,200,601	85	1.375	411,689	99	43	8,917	81	1.418	420,587	80
Kalisz	3.608	1,696,537	49	35.802	13,071,784	49	34.188	12,802,840	50	5.222	1,965,481	48	88	26,096	52	5.310	1,991,578	00
Katowice	2.325	2,114,787	72	32.623	34,738,651	51	31.595	34,068,941	49	3.353	2,784,497	74	136	107,533	29	3.489	2,892,031	03
Kielce	2.260	1,085,040	04	25.290	9,156,965	30	24.268	9,183,067	68	3.282	1,058,937	66	28	10,315	94	3.310	1,069,253	60
Kołomyja	1.004	287,300	27	17.046	4,529,421	48	14.916	4,006,746	23	3.134	809,975	52	175	43,075	63	3.309	853,051	15
Kraków	9.346	6,827,738	18	86.913	49,956,910	77	81.664	47,365,387	69	14.595	9,419,261	26	142	57,852	79	14.737	9,477,114	05
Królewska Huta	1.000	1,706,542	56	12.158	18,200,712	79	11.503	17,602,127	29	1.655	2,305,128	03	58	28,879	86	1.713	2,334,007	92
Leszno	1.254	720,021	52	12.450	5,087,839	12	11.670	4,914,486	92	2.034	893,373	72	125	56,368	37	2.159	949,742	09
Lidzbark	758	345,636	50	11.392	3,820,603	78	10.182	3,457,516	26	1.988	708,754	02	61	19,134	94	2.029	727,888	96
Lublin	4.650	2,919,823	03	51.264	26,985,930	39	47.055	20,936,234	22	8.859	3,669,519	20	207	93,958	46	9.066	3,763,477	66
Lwów	11.136	6,540,341	16	135.758	69,397,120	12	123.984	64,957,846	05	22.910	10,979,615	23	1.041	491,215	71	23.951	11,470,830	94
Łomża	876	331,661	46	11.417	3,791,878	50	10.563	3,501,307	12	1.730	622,232	84	101	40,263	61	1.831	662,496	45
Łódź	8.831	5,951,536	35	108.188	54,838,881	97	99.878	51,795,911	01	17.141	8,994,507	31	540	179,148	20	17.681	9,173,655	51
Łuck	747	212,792	27	16.334	4,531,084	17	14.404	3,983,590	89	2.677	760,285	55	204	48,347	46	2.881	808,633	01
Nowy Sącz	803	250,795	26	12.560	3,420,127	24	11.323	3,059,527	15	2.040	611,395	35	93	33,348	99	2.133	644,744	34
Ostrów	1.358	1,025,385	83	10.584	6,788,409	68	10.203	6,486,905	72	1.739	1,327,889	79	25	7,735	65	1.764	1,334,625	44
Pinsk	—	—	—	4.808	1,439,721	24	3.142	952,130	85	1.696	482,590	39	51	17,589	44	1.717	505,179	83
Piotrków	1.680	680,010	67	19.045	5,814,102	95	18.096	5,690,400	09	2.629	803,713	53	52	13,790	54	2.681	817,504	07
Płock	914	441,011	86	11.911	4,197,165	32	10.800	3,906,266	76	2.025	731,920	42	31	13,428	82	2.056	745,349	24
Poznań	12.732	13,317,402	87	95.632	86,336,718	54	93.356	85,824,059	42	15.008	13,830,051	99	173	82,095	36	15.181	13,912,147	35
Przemysł	2.255	672,111	45	28.658	7,448,289	56	25.858	6,732,786	70	5.055	1,387,614	31	106	22,386	74	5.161	1,410,001	05
Radom	3.536	1,741,496	03	35.844	13,286,160	47	33.814	12,681,793	33	5.566	2,345,863	17	101	26,526	86	5.667	2,372,390	03
Równe	2.319	1,138,133	11	32.353	14,192,002	84	29.190	12,848,769	48	5.482	2,481,363	47	338	144,064	26	5.820	2,625,430	73
Rybnik	370	309,681	83	4.190	2,779,759	39	4.011	2,835,100	02	549	254,341	20	62	63,224	29	611	317,565	49
Rzeszów	2.072	785,882	93	27.606	10,414,267	74	25.141	9,500,875	53	4.537	1,699,275	14	34	10,434	40	4.571	1,709,709	54
Siedlce	937	634,901	88	8.983	3,449,250	78	8.450	3,491,102	28	1.470	593,050	38	56	15,053	76	1.526	608,104	14
Sosnowiec	2.463	1,191,839	71	51.906	20,611,585	40	45.112	17,923,526	77	9.257	3,879,898	34	124	40,122	95	9.381	3,920,021	29
Stanisławów	2.340	931,814	86	37.243	12,529,456	68	32.734	11,267,314	68	6.849	2,193,956	86	389	134,387	47	7.238	2,328,344	33
Starogard	785	634,658	77	7.091	3,478,676	70	6.853	3,534,272	54	1.023	579,062	93	95	42,487	49	1.118	621,550	42
Suwałki	418	148,165	35	6.798	1,940,991	44	6.238	1,822,080	38	978	267,076	41	70	17,124	66	1.048	284,201	07
Tarnopol	1.911	513,620	13	29.795	8,732,192	57	26.436	7,551,961	16	5.270	1,693,851	54	269	79,826	17	5.539	1,773,677	71
Tarnów	3.058	1,068,523	98	33.260	10,694,481	11	31.400	10,218,879	82	4.918	1,544,125	27	142	36,034	37	5.060	1,580,159	64
Tczew	644	453,641	08	5.499	3,317,442	41	5.238	3,179,330	12	905	391,753	37	30	20,451	50	935	612,204	87
Tomaszów Mazow.	647	261,808	53	8.051	2,429,223	47	7.554	2,342,753	40	1.144	348,278	60	63	24,487	50	1.207	372,766	10
Toruń	3.031	2,075,189	66	22.716	11,725,461	91	22.190	11,814,258	10	3.557	1,986,393	47	81	34,900	78	3.638	2,021,294	25
Wejherowo	219	200,619	89	2.211	1,111,765	29	2.139	1,165,056	18	2.997	1,147,329	00	27	11,680	00	318	159,009	00
Włocławek	3.981	1,795,907	73	49.911	19,621,329	44	44.895	17,848,893	49	8.997	3,568,343	68	414	159,271	29	9.411	3,727,614	97
Włodawek	2.339	1,128,639	57	34.065	12,466,065	74	31.173	11,493,388	89	5.231	2,101,316	42	52	18,249	38	5.283	2,119,565	80
Razem	146.462	96,801,480	32	1,597,010	809,042,416	63	1,455,397	773,547,477	61	258,075	132,296,419	34	8,844	4,191,143	05	266,919	136,457,562	39
Weksle w obcej walucie	33	717,714	36	156	6,235,283	23	142	6,701,958	09	14	251,039	50	—	—	—	14	251,039	50
Ogółem	146.495	97,519,194	68	1,597,166	815,277,699	86	1,455,539	780,249,435	70	258,089	132,547,458	84	8,844	4,191,143	05	266,933	136,738,601	89

WYKAZ OBROTÓW W ZASTĘPSTWACH

ODDZIAŁ Banku Polskiego, któremu Zastępstwo podlega	Zastępstwo	Zdyskontowane weksle własne Zastępstwa i podane za jego pośrednictwem w przełożonym Oddziale			Zainkasowane w Zastępstwie weksle portfelowe Banku Polskiego			Zainkasowane w Zastępstwie dokumenty inkasowe Banku Polskiego (łącznie ze zwróco- nemi niezainkasowanemi) (Komisowe inkaso)		
		Sztuk	zł		Sztuk	zł		Sztuk	zł	
Warszawa	Ciechanów	1.302	353.391	80	6.978	1,898.096	72	839	135.727	54
"	Łowicz	584	329.208	—	4.739	1,299.871	71	872	163.365	74
"	Płońsk	15	15.000	—	2.064	423.315	66	649	102.493	71
"	Skierniewice . . .	—	—	—	4	665	50	5	900	—
"	Żyrardów	238	185.149	49	2.590	806.052	87	494	84.910	53
Bielsko n/Śl. . . .	Cieszyn	2.265	1,099.991	57	5.646	2,628.920	24	583	150.035	84
"	Oświęcim	—	—	—	5.450	1,441.985	77	1.255	229.953	93
Brześć n/B. . . .	Baranowicze . . .	401	173.410	18	10.386	3,588.636	22	1.651	464.177	69
"	Kobryń	410	129.480	—	2.549	622.734	54	391	61.951	74
"	Kowel	1.051	394.781	45	10.573	3,238.502	83	2.536	545.317	32
"	Pińsk	24	12.520	—	5.085	1,411.746	06	1.498	364.421	03
"	Prużana	—	—	—	1	120	—	7	1.315	—
Bydgoszcz	Nakło	38	23.240	—	1.382	572.367	35	264	63.059	57
"	Sępólno	92	70.084	21	126	67.493	78	25	8.915	09
Częstochowa . . .	Wieluń	66	30.362	50	308	100.228	42	—	—	—
Drohobycz	Sambor	19	9.080	—	120	35.706	99	135	26.489	83
"	Stryj	270	184.206	11	9.887	2,721.994	46	1.646	333.716	60
Grodno	Nowogródek . . .	—	—	—	413	122.722	27	75	16.104	05
"	Stonim	—	—	—	40	9.341	50	—	—	—
"	Wołkowysk	—	—	—	364	105.922	82	45	10.338	95
Grudziądz	Świecie	432	505.563	—	2.216	1,269.598	98	167	57.042	96
Jasło	Krosno	3.082	1,399.136	56	3.539	1,301.457	42	770	149.987	01
Kalisz	Koło	—	—	—	2.339	573.022	96	396	76.742	70
"	Konin	—	—	—	4.165	1,319.233	66	894	160.948	32
"	Sieradz	—	—	—	2.405	652.227	67	358	59.186	93
"	Zduńska Wola . . .	—	—	—	3.570	968.144	44	637	117.114	43
Katowice	Pszczyna	57	34.842	—	1.043	497.524	68	235	99.071	25
Kielce	Jędrzejów	176	102.770	—	2,178	662.724	25	311	57.255	82
Kołomyja	Śniatyn	—	—	—	1.842	351.922	57	359	68.819	27
Kraków	Bochnia	1.630	550.585	—	1.984	532.776	98	559	105.650	55
"	Chrzanów	276	120.673	60	6.137	1,585.479	99	984	203.946	91
"	Nowy Targ	—	—	—	56	10.495	97	52	10.920	99
"	Wadowice	61	59.216	50	4.555	1,855.365	96	461	108.230	10
"	Zakopane	213	95.380	—	5.236	2,046.748	86	635	213.751	47
Królewska Huta . .	Tarnowskie Góry .	39	38.745	43	307	247.442	68	29	19.718	35
Leszno	Gostyń	—	—	—	1	500	—	4	1.266	60
"	Kościan	444	212.641	77	1.833	706.697	04	233	70.497	43
"	Rawicz	101	46.629	10	2.070	744.520	08	211	48.054	51
Lidzbark	Brodnica	684	212.914	02	3.759	1,477.287	89	444	136.960	38
"	Działdowo	20	10.800	—	9	6.627	57	13	5.711	94
"	Lubawa	616	130.384	75	1.131	328.674	44	85	23.215	33
"	Mława	882	324.049	—	3.875	1,222.191	57	1.251	277.694	71
Do przeniesienia		15.488	6,854.236	04	122.955	39,457.091	37	22.058	4,834.982	12

ZA ROK 1926.

OBRÓT OGÓLNY (Suma trzech pierwszych rubryk)			ODSETKI od zdyskonto- wanych weksli własnych Za- stępstwa, oraz podanych za jego pośredni- ctwem		Dokumenty inkasowe Zastępstwa zainkasowane przez przełożony Oddział						PROWIZJA wypłacona Za- stępstwu przez B. P. za komis. inkaso (łącznie ze zwróconemi niezainkasow. dokumentami)		OBRÓT ŻYROWY			
					bez prowizji			z prowizją					WPLATY w Zastępstwie na r-ki żyrowe, pro- wadzone w przeło- żonym Oddziale i w innych Oddzia- łach B. P.		WYPŁATY w Zastępstwie z r-ków żyrowych, prowadzonych w przełożonym Oddziale	
Sztuk	zł		zł		Sztuk	zł		Sztuk	zł		zł		zł			
9.119	2,387.216	06	7.068	29	—	—	—	—	—	—	624	—	—	698.808	65	
6.195	1,792.445	45	5.858	54	6	1.440	—	—	—	—	677	57	89.072	80	66.718	98
2.728	540.809	37	198	14	3	7.000	—	—	—	—	463	12	—	—	132.175	—
9	1.565	50	—	—	—	—	—	—	—	—	3	60	—	—	—	—
3.322	1,076.112	89	3.666	23	175	38.547	39	—	—	—	359	63	—	—	—	—
8.494	3,878.947	65	12.085	84	26	3.968	61	10	883	92	472	57	590	—	179.631	63
6.705	1,671.939	70	—	—	3	780	50	—	—	—	923	56	700	—	16.130	—
12.438	4,226.224	09	3.016	55	41	6.130	79	9	1.150	—	1.357	54	—	—	—	—
3.350	814.166	28	3.051	14	7	1.540	—	—	—	—	283	90	—	—	—	—
14.160	4,178.601	60	5.550	28	54	19.751	88	9	4.287	—	1.936	54	—	—	—	—
6.607	1,788.687	09	234	20	—	—	—	—	—	—	5.268	59	—	—	—	—
8	1.435	—	—	—	—	—	—	1	500	—	4	90	—	—	—	—
1.684	658.666	92	366	75	1	400	—	—	—	—	192	80	—	—	66.855	49
243	146.493	08	1.253	90	—	—	—	—	—	—	21	98	—	—	40.991	69
374	130.590	92	588	84	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
274	71.276	82	177	92	—	—	—	—	—	—	99	90	9.156	20	6.850	32
11.803	3,239.917	17	4.501	77	—	—	—	—	—	—	1.260	69	239.665	97	47.554	08
488	138.826	32	—	—	—	—	—	—	—	—	199	51	—	—	—	—
40	9.341	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
409	116.261	77	—	—	—	—	—	—	—	—	128	56	—	—	—	—
2.815	1,832.204	94	11.605	70	97	32.346	47	—	—	—	149	62	—	—	—	—
7.391	2,850.580	99	28.420	37	157	38.892	73	6	412	—	575	94	—	—	—	—
2.735	649.765	66	—	—	—	—	—	—	—	—	295	08	—	—	—	—
5.059	1,480.181	98	—	—	—	—	—	2	600	—	650	89	—	—	—	—
2.763	711.414	60	—	—	11	12.154	52	—	—	—	267	81	—	—	—	—
4.207	1,085.258	87	—	—	80	20.748	43	53	10.312	60	468	41	—	—	—	—
1.335	631.437	93	704	97	—	—	—	—	—	—	242	—	—	—	—	—
2.635	822.750	07	1.716	34	5	1.709	—	—	—	—	235	80	150.415	04	—	—
2.201	420.741	84	—	—	2	1.257	20	—	—	—	263	29	47.099	76	25.031	75
4.173	1,189.012	53	7.761	97	3	2.471	—	—	—	—	410	10	—	—	—	—
7.397	1,910.100	50	2.284	80	—	—	—	—	—	—	730	19	—	—	—	—
108	21.416	96	—	—	1	350	—	—	—	—	37	95	2.830	—	—	—
5.077	2,022.812	56	1.135	52	51	9.311	86	8	1.252	—	371	07	—	—	—	—
6.084	2,355.880	33	2.405	39	—	—	—	—	—	—	614	61	—	—	—	—
375	305.906	46	617	58	5	1.800	—	—	—	—	41	65	—	—	—	—
5	1.766	60	—	—	—	—	—	—	—	—	3	35	—	—	—	—
2.510	989.836	24	4.936	08	—	—	—	—	—	—	191	21	—	—	—	—
2.382	839.203	69	922	21	23	5.443	62	5	32.120	—	154	64	—	—	—	—
4.887	1,827.162	29	4.594	03	9	6.220	—	—	—	—	363	10	—	—	146.287	03
42	23.139	51	188	01	—	—	—	—	—	—	13	06	—	—	—	—
1.832	482.274	52	1.263	25	19	3.740	—	—	—	—	64	34	—	—	10.768	86
6.008	1,823.935	28	5.794	02	75	13.154	75	—	—	—	960	86	2.719	50	—	—
160.501	51,146.309	53	121.968	63	854	229.158	75	103	51.517	52	21.383	93	542.249	27	1,438.403	48

WYKAZ OBROTÓW W ZASTĘPSTWACH

ODDZIAŁ Banku Polskiego, któremu Zastępstwo podlega	Zastępstwo	Zdyskontowane weksle własne Zastępstwa i podane za jego pośrednictwem w przełożonym Oddziale			Zainkasowane w Zastępstwie weksle portfelowe Banku Polskiego			Zainkasowane w Zastępstwie dokumenty inkasowe Banku Polskiego (łącznie ze zwróco- nemi niezainkasowanemi) (Komisowe inkaso)		
		Sztuk	zł		Sztuk	zł		Sztuk	zł	
<i>Z przeniesienia</i>		15.488	6,854.236	04	122.955	39,457.091	37	22.058	4,834.982	12
Lublin	Zamość	173	117.665	87	9.221	3,327.173	—	2.420	711.975	—
Lwów	Brody	—	—	—	81	12.544	76	66	14.983	63
"	Rawa Ruska . . .	—	—	—	1	80	90	11	1.800	—
"	Sokal	—	—	—	101	19.080	83	55	10.657	96
"	Złoczów	28	10.951	—	71	11.905	20	77	15.847	93
Łomża	Ostrołęka	—	—	—	432	122.607	14	153	26.944	41
"	Ostrów Łomż. . .	175	118.038	04	2.866	1,091.934	56	460	119.290	81
Łódź	Łęczyca	193	138.696	—	2.084	978.992	92	317	66.425	80
"	Pabjanice.	1.195	451.758	60	6.899	2,332.479	82	1.148	261.879	25
"	Zgierz	2.586	876.486	89	3.420	1,637.213	67	422	139.326	61
Łuck	Włodzimierz Woł.	—	—	—	23	13.289	—	—	—	—
Ostrów (Pozn.) . .	Krotoszyn	61	21.867	67	30	8.346	41	27	5.760	49
"	Pleszew	184	107.133	85	689	337.091	33	64	26.235	33
Piotrków	Radomsk	1.291	651.171	41	10.296	4,106.119	92	1.259	273.131	61
Płock	Rypin	313	199.680	—	2.400	879.623	69	729	135.250	98
"	Sierpc	—	—	—	27	4.344	40	45	7.491	49
Poznań	Czarnków	—	—	—	9	1.490	10	8	1.708	—
"	Wągrówiec	404	204.616	60	1.932	878.071	43	137	37.945	79
Przemysł	Sanok	—	—	—	4.624	1,055.840	21	914	190.426	48
Radom	Końskie	415	209.583	82	4.567	1,597.601	47	721	130.048	39
"	Ostrowiec	610	191.213	86	8.087	3,079.641	83	1.414	344.013	75
"	Sandomierz	—	—	—	22	3.570	52	30	3.841	09
Rzeszów	Tarnobrzeg	11	2.000	—	1.965	456.699	07	436	74.164	45
Sosnowiec	Będzin	—	—	—	12.904	4,834.906	89	2.755	842.189	59
"	Dąbrowa Górna . .	—	—	—	3.062	718.797	05	824	143.321	11
"	Olkusz	234	104.474	—	3.219	1,230.745	73	530	225.847	50
Stanisławów	Brzeżany	117	168.455	—	1.250	405.970	54	163	33.823	19
"	Buczacz	229	64.227	—	4.070	1,045.751	41	748	182.093	69
Starogard	Chojnice	5	3.714	80	2.319	781.810	76	356	115.302	36
Tarnopol	Czortków	165	47.660	—	5.015	1,443.337	76	1.106	294.478	47
Tarnów	Mielec	519	109.240	28	3.612	785.710	13	579	96.066	13
Tczew	Kartuzy	172	96.744	—	1.053	463.026	04	142	58.246	45
Tomaszów Maz. . .	Rawa Maz.	146	101.210	—	1.812	745.183	43	355	82.183	45
Toruń	Chełmno	877	504.603	41	3.394	1,692.709	50	347	109.262	48
"	Wąbrzeźno	573	312.156	60	2.390	930.458	01	234	65.360	96
Wilno	Lida	80	32.898	34	3.579	1,311.326	21	824	194.674	75
Włocławek	Kutno	259	227.399	09	6.123	1,802.231	73	1.365	261.383	08
"	Lipno	24	22.142	50	1.552	459.359	86	375	83.437	02
	Razem. . .	26.527	11,950.024	67	238.156	80,064.158	60	43.674	10,221.801	60

ZA ROK 1926.

OBRÓT OGÓLNY (Suma trzech pierwszych rubryk)			ODSETKI od zdyskonto- wanych weksli własnych Za- stępstwa, oraz podanych za jego pośredni- ctwem		Dokumenty inkasowe Zastępstwa zainkasowane przez przełożony Oddział						PROWIZJA wypłacona Za- stępstwu przez B. P. za komis inkaso (łącznie ze zwróconemi niezainkasow. dokumentami)		OBRÓT ŻYROWY			
					bez prowizji			z prowizją					WPLATY w Zastępstwie na r-ki żyrowe, pro- wadzone w przeło- żonym Oddziale i w innych Oddzia- łach B. P.		WYPŁATY w Zastępstwie z r-ków żyrowych, prowadzonych w przełożonym Oddziale	
					Sztuk	zł		Sztuk	zł				Sztuk	zł		zł
160.501	51,146.309	53	121.968	63	854	229.158	75	103	51.517	52	21.383	93	542.249	27	1,438.403	48
11.814	4,156.813	87	1.863	24	127	23.542	94	1	449	—	2.619	27	3.862	15	487.497	66
147	27.528	39	—	—	—	—	—	—	—	—	50	91	—	—	—	—
12	1.880	90	—	—	—	—	—	—	—	—	8	—	—	—	—	—
156	29.738	79	—	—	—	—	—	—	—	—	38	92	—	—	—	—
176	38.704	13	179	78	—	—	—	—	—	—	55	30	—	—	—	—
585	149.551	55	—	—	24	7.472	—	—	—	—	205	02	—	—	—	—
3.501	1,329.263	41	2.062	25	11	2.076	—	—	—	—	899	69	—	—	—	—
2.594	1,184.114	72	2.323	22	—	—	—	—	—	—	243	51	—	—	—	—
9.242	3,046.117	67	5.610	26	260	52.284	92	15	2.435	16	892	43	—	—	—	—
6.428	2,653.027	17	10.719	29	286	58.692	11	13	2.337	50	390	35	—	—	—	—
23	13.289	—	—	—	—	—	—	—	—	—	24	56	—	—	—	—
118	35.974	57	385	06	2	710	—	—	—	—	19	76	—	—	3.000	—
937	470.460	51	1.841	96	4	623	—	4	2.750	—	68	96	512	92	149.389	85
12.846	5,030.422	94	7.392	12	50	57.536	—	30	62.635	—	1.009	07	9.000	—	2,228.930	02
3.442	1,214.554	67	5.013	14	—	—	—	—	—	—	544	43	1.600	—	—	—
72	11.835	89	—	—	—	—	—	—	—	—	31	50	—	—	—	—
17	3.198	10	—	—	—	—	—	—	—	—	6	07	—	—	—	—
2.473	1,120.633	82	4.222	28	—	—	—	—	—	—	109	97	—	—	—	—
5.538	1,246.266	69	—	—	6	760	85	1	120	—	684	71	320.543	62	—	—
5.703	1,937.233	68	2.808	14	159	31.765	02	10	2.864	40	535	32	112.011	72	924.209	40
10.111	3,614.869	44	1.725	69	63	23.059	59	17	5.338	41	1.150	89	11.790	02	1,627.398	71
52	7.411	61	—	—	—	—	—	—	—	—	21	—	23.000	—	6.316	96
2.412	532.863	52	50	82	—	—	—	—	—	—	318	18	—	—	—	—
15.659	5,677.096	48	—	—	378	88.220	47	68	11.169	02	2.400	36	1.453	20	191.334	05
3.886	862.118	16	—	—	341	101.661	63	38	7.416	35	614	30	—	—	162.742	10
3.983	1,561.067	23	2.205	56	512	137.836	31	13	4.214	05	629	24	69.458	68	4.612	54
1.530	608.248	73	3.779	94	—	—	—	—	—	—	122	39	—	—	—	—
5.047	1,292.072	10	1.474	79	—	—	—	—	—	—	591	16	—	—	—	—
2.680	900.827	92	92	90	—	—	—	12	13.605	48	303	53	251.420	35	265.718	80
6.286	1,785.476	23	1.024	68	—	—	—	—	—	—	1.681	52	—	—	—	—
4.710	991.016	54	2.008	81	7	1.130	—	1	50	49	415	15	—	—	—	—
1.367	618.016	49	2.142	09	—	—	—	—	—	—	122	77	—	—	—	—
2.313	928.576	88	2.092	36	31	7.505	50	2	240	—	285	05	—	—	95.659	80
4.618	2,306.575	39	8.029	32	81	23.194	43	12	1.634	35	312	57	74.800	—	112.837	20
3.197	1,307.975	57	5.707	90	1	1.022	87	—	—	—	189	49	702	71	51.207	42
4.483	1,538.899	30	598	77	—	—	—	—	—	—	503	71	23.747	—	11.727	75
7.747	2,291.013	90	3.894	46	—	—	—	1	3.658	—	1.010	90	3.500	—	71.098	—
1.951	564.939	38	501	84	76	45.759	79	35	6.935	42	287	66	—	—	20.000	—
308.357	102,235.984	87	201.719	30	3.273	894.012	18	376	179.370	15	40.781	55	1,449.651	64	7,852.083	74

**WEKSLE MIEJSCOWE ZDYSKONTOWANE I ZAIKASOWANE
w roku 1926.**

ODDZIAŁY	Stan dnia 31 grudnia 1925 r.			W r o k u 1 9 2 6						Stan dnia 31 grudnia 1926 r.		
				zdyskontowano		zainkasowano						
	sztuk	złotych		sztuk	złotych	sztuk	złotych	sztuk	złotych	sztuk	złotych	
Warszawa . . .	42.880	75,049.165	22	278.511	358,755.652	30	275.879	375,303.091	96	45.512	58,501.725	56
Białystok . . .	170	155.768	27	1.234	940.403	23	1.334	998.460	55	70	97.710	95
Bielsko	1.824	1,288.103	79	12.712	9,279.839	01	12.855	9,352.527	43	1.681	1,215.415	37
Brześć n/B. . .	524	168.761	08	5.802	1,694.313	43	5.324	1,545.748	56	1.002	317.325	95
Bydgoszcz . . .	2.719	2,884.960	87	15.744	13,330.390	03	15.435	13,407.650	08	3.028	2,807.700	82
Częstochowa . .	2.283	661.906	12	20.027	5,291.077	02	19.921	5,375.552	93	2.389	577.430	21
Drohobycz . . .	584	443.504	38	7.598	3,646.064	34	7.113	3,575.623	70	1.069	513.945	02
Gniezno	866	386.994	90	7.392	3,304.255	58	6.935	3,018.648	08	1.323	672.602	40
Grodno	191	132.970	72	930	553.502	07	998	604.930	79	123	81.542	00
Grudziądz . . .	2.566	2,035.556	27	18.451	13,164.779	27	17.510	12,541.342	00	3.507	2,658.993	54
Inowrocław . . .	485	446.393	22	2.995	2,749.570	93	2.742	2,450.216	49	738	745.747	66
Jarosław	146	204.637	50	373	781.493	47	435	735.571	97	84	250.559	00
Jasło	549	379.324	53	2.958	1,982.224	93	2.820	1,886.182	18	687	475.367	28
Kalisz	837	469.115	56	7.588	3,413.350	39	7.592	3,463.221	42	833	419.244	53
Katowice	1.493	8,092.618	97	8.708	42,868.084	96	8.318	38,372.643	24	1.883	12,588.060	69
Kielce	939	746.763	75	4.794	3,623.754	10	5.028	3,788.290	85	705	582.227	00
Kołomyja	396	196.727	73	2.803	1,554.373	78	2.593	1,351.990	08	606	389.111	43
Kraków	10.228	10,322.747	77	72.395	58,006.846	36	69.364	57,117.318	24	13.259	11,212.275	89
Królewska Huta	1.211	4,287.437	64	6.791	23,311.716	22	7.093	24,132.159	65	909	3,466.994	21
Leszno	345	336.499	72	2.551	2,011.570	07	2.294	1,795.761	62	602	552.308	17
Lidzbark	517	249.122	43	5.720	1,855.404	67	5.066	1,694.152	45	1.171	420.374	65
Lublin	1.571	1,421.545	46	10.938	8,987.708	68	10.471	8,448.228	09	2.038	1,961.026	05
Lwów	16.185	17,315.520	83	94.335	97,341.734	75	92.051	93,889.614	85	18.469	20,767.640	73
Łomża	400	260.615	94	1.880	1,203.014	87	2.010	1,250.378	01	270	213.252	80
Łódź	8.882	7,063.731	46	74.412	52,730.715	17	73.022	52,880.234	94	10.272	6,914.211	69
Łuck	115	63.676	05	1.495	570.847	68	1.364	525.439	16	246	109.084	57
Nowy Sącz	67	52.558	43	711	472.090	79	690	447.395	70	88	77.253	52
Ostrów	441	397.279	30	3.892	2,558.911	83	3.431	2,349.948	01	902	606.243	12
Pińsk	—	—	—	90	46.715	00	3	2.250	00	87	44.465	00
Piotrków	1.470	817.183	63	11.152	4,978.964	82	11.113	5,144.080	34	1.509	652.068	11
Płock	395	346.487	50	3.391	2,700.016	23	3.211	2,621.360	98	575	425.142	75
Poznań	19.393	42,832.999	22	114.919	197,289.904	63	112.753	197,761.965	26	21.559	42,360.938	62
Przemysł	278	161.780	41	2.765	1,386.936	85	2.723	1,365.186	50	320	183.530	76
Radom	2.444	956.554	85	21.001	7,825.253	28	20.181	7,430.926	66	3.264	1,350.881	47
Równe	340	307.869	50	3.059	2,468.094	59	3.006	2,363.061	74	393	412.902	35
Rybnik	108	50.926	50	1.863	903.460	22	1.776	868.703	46	195	85.683	26
Rzeszów	582	654.639	98	1.759	2,335.896	47	2.062	2,529.040	78	279	461.495	67
Siedlce	90	118.961	00	491	540.269	60	457	505.133	65	124	154.096	95
Sosnowiec	674	1,024.820	32	9.478	3,991.122	26	8.259	4,018.605	67	1.893	997.336	91
Stanisławów . . .	783	465.639	95	8.558	4,020.069	12	7.700	3,698.026	33	1.641	787.682	74
Starogard	186	154.119	27	1.056	707.586	28	1.035	701.488	03	207	160.217	52
Suwałki	213	63.826	13	3.528	849.266	56	3.027	745.315	65	714	167.777	04
Tarnopol	263	129.952	00	1.482	804.034	98	1.397	715.010	50	348	218.976	48
Tarnów	498	145.917	85	1.946	838.872	20	2.063	815.561	51	381	169.228	54
Tczew	108	101.678	85	931	583.460	58	897	588.995	24	142	93.144	19
Tomaszów Maz.	314	162.401	23	1.919	966.197	96	1.885	942.487	84	348	186.111	35
Toruń	1.387	1,132.637	55	11.093	8,875.556	75	10.381	7,997.555	92	2.099	2,010.638	38
Wejherowo	97	66.664	92	799	380.368	31	734	363.740	64	162	83.292	59
Wilno	4.951	2,997.902	03	40.937	19,395.578	80	39.703	18,949.868	65	6.185	3,443.612	18
Włocławek	792	531.449	76	8.430	4,645.368	37	8.135	4,232.869	98	1.087	943.948	15
Razem . . .	134.780	188,738.420	36	924.387	982,526.683	82	902.189	986,673.558	36	156.978	184,591.545	82

BILANS HANDLOWY POLSKI

IV kwartał 1926 r.

Zaobserwowany już w trzecim kwartale silny wzrost importu trwał w dalszym ciągu i w ostatnim kwartale ubiegłego roku. Dopiero w grudniu ogólna wartość sprowadzonych towarów wykazała poważną zniżkę. Charakterystyczną cechą naszego bilansu handlowego jest to, że wzrost importu dotyczy niemal wyłącznie surowców i to głównie dla przemysłu włókienniczego. Import tkanin, gotowej odzieży i obuwia bynajmniej wzrostu nie wykazuje. Natomiast przywóz surowców dla przemysłu włókienniczego był większy niż przed kryzysem 1925 r., lecz z powodu spadku cen bawełny i wełny ogólna wartość przywozu tych artykułów została raczej zmniejszona.

Wywóz nie wykazał zmian zasadniczych i utrzymał się w tej samej wysokości, co w trzecim kwartale. Zmniejszenie się eksportu węgla zostało skompensowane wzrostem wywozu cukru.

W rezultacie wskutek wzrostu przywozu nadwyżka eksportu nad importem wyniosła 67,2 zamiast 121,0 milionów złotych w złocie w poprzednim kwartale. Ostatnie miesiące ubiegłego roku wykazały jednak pewną poprawę bilansu handlowego. Nadwyżka wartości wywozu nad wartością przywozu wynosiła w październiku 15,7, w listopadzie 23,7, w grudniu 27,8 milionów złotych w złocie.

W milionach złotych w złocie.

WYSZCZEGÓLNIENIE	1 9 2 5				1 9 2 6			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Przywóz ogółem	509,9	538,2	358,5	184,3	168,0	184,1	243,4	301,1
<i>Artykuły spożywcze i zwierzęta</i>	<i>131,9</i>	<i>174,9</i>	<i>114,4</i>	<i>40,1</i>	<i>39,4</i>	<i>29,6</i>	<i>34,7</i>	<i>50,6</i>
Zboże i mąka	52,1	115,4	70,8	1,7	3,4	3,8	6,1	9,7
Owoce	11,6	9,4	1,3	3,6	3,3	2,7	0,7	3,3
Herbata, kawa, kakao	9,6	10,1	9,6	6,3	7,9	7,1	7,7	8,7
Ryby, śledzie i raki	16,1	5,6	6,1	4,2	6,7	2,1	4,7	8,0
Tytoń i wyroby tytoniowe	19,9	10,2	9,8	8,8	9,0	5,2	5,7	2,2
Różne spożywcze	22,6	24,2	16,8	15,5	9,1	8,7	9,8	18,7
<i>Surowce i wyroby przemysłowe</i>	<i>378,0</i>	<i>363,3</i>	<i>244,1</i>	<i>144,2</i>	<i>128,6</i>	<i>154,5</i>	<i>208,7</i>	<i>250,5</i>
Metale i wyroby metalowe	27,3	30,2	17,5	10,0	8,5	7,9	12,4	16,4
Maszyny i aparaty	28,0	30,8	22,6	14,5	10,5	11,1	13,8	16,9
Instrumenty, przyrządy etc.	28,0	38,5	26,3	14,9	11,4	13,3	14,6	17,8
Bawełna, wełna i przędza	108,5	84,9	64,0	36,8	40,0	50,8	71,7	93,7
Tkaniny wełniane i bawełniane	27,9	31,5	14,4	4,2	3,3	4,9	4,7	4,6
Inne surowce i wyroby włókniste	16,6	19,6	11,5	10,8	6,9	7,4	10,1	5,2
Odzież i konfekcja	27,9	21,1	7,3	5,5	3,0	4,5	4,1	3,3
Skóry i futra	18,3	21,4	18,7	9,2	5,8	8,6	18,1	19,8
Obuwie skórzane	10,4	11,9	3,9	3,2	1,0	1,1	0,7	0,7
Chemicalka	37,7	24,8	25,0	12,6	18,4	22,8	26,2	28,8
Różne	47,4	48,6	32,9	22,5	19,6	22,3	32,3	43,3
Wywóz ogółem	331,0	299,2	284,1	343,4	288,2	286,0	364,4	368,3
<i>Artykuły spożywcze i zwierzęta</i>	<i>106,3</i>	<i>71,2</i>	<i>83,8</i>	<i>153,4</i>	<i>113,2</i>	<i>112,8</i>	<i>97,9</i>	<i>124,2</i>
Zboże i mąka	6,4	1,4	31,8	55,4	30,7	26,3	31,2	25,4
Cukier	31,8	12,0	3,2	28,5	23,8	18,2	7,5	34,8
Jaja	6,5	15,4	11,6	12,4	11,9	30,1	19,0	13,1
Mięso	28,2	13,6	2,5	5,5	9,9	10,3	6,7	8,4
Zwierzęta	21,3	23,1	24,6	31,1	23,9	14,7	14,5	14,2
Różne spożywcze	12,1	5,7	10,1	20,5	13,0	13,2	19,0	28,3
<i>Surowce i wyroby przemysłowe</i>	<i>224,7</i>	<i>228,0</i>	<i>200,3</i>	<i>190,0</i>	<i>175,0</i>	<i>173,2</i>	<i>266,5</i>	<i>244,1</i>
Drzewo	51,5	70,7	62,7	43,3	45,6	51,9	55,2	54,2
Węgiel	42,0	42,1	27,6	34,1	31,0	37,8	106,3	80,2
Nafta	17,5	17,0	15,7	17,0	16,3	17,0	23,4	24,2
Cynk i wyroby z cynku	18,2	25,9	18,3	19,8	23,6	22,6	22,9	27,0
Inne metale i wyroby	15,6	21,1	7,9	10,5	8,3	8,0	13,8	13,1
Tkaniny wełniane i bawełniane	13,8	10,6	25,3	16,5	7,9	6,1	10,5	7,6
Inne surowce i wyroby włókniste	24,2	15,3	15,3	19,9	16,9	9,9	11,6	9,3
Różne	41,9	25,3	27,5	28,9	25,4	19,9	22,8	28,5
Saldo	-178,9	-239,0	-74,4	+159,1	+120,2	+101,9	+121,0	+67,2

Wkłady w instytucjach kredytowych.

(W milionach złotych).

Wyszczególnienie	31. VI. 1925	31. XII. 1925	30. VI. 1926	30. IX. 1926
Ogółem.	528,8	468,8	670,9	872,8
Banki akcyjne	325,2	241,7	336,1	442,7
Oddziały banków zagranicznych .	17,1	29,8	41,8	56,6
Bank Gospodarstwa Krajowego. .	18,3	44,8	75,6	98,8
Pocztowa Kasa Oszczędności . . .	65,2	65,0	73,4	94,7
Komunalne kasy oszczędności . .	+ 50,0	57,8	+ 85,0	+ 105,0
Spółdzielnie kredytowe	+ 42,2	37,7	+ 44,0	+ 55,0
Inne instytucje	+ 10,0	+ 10,0	+ 15,0	+ 20,0

USTAWODAWSTWO DEWIZOWE W POLSCE.

W ustawodawstwie dewizowym Polski można odróżnić dwa zasadnicze okresy, pierwszy w czasach inflacji (od września 1919 r. do kwietnia 1924 r.) i drugi od stabilizacji waluty po dzień dzisiejszy.

Pierwszy okres charakterystyczny jest głównie tem, że rozporządzenia dewizowe krępowały nie tylko obrót pieniężny z zagranicą, ale ponadto zakazywały obrotu walutami i dewizami wewnątrz kraju. Rząd, mając podówczas w pełni od siebie zależną państwową instytucję emisyjną „Polską Krajową Kasę Pożyczkową”, prowadził w tej dziedzinie politykę, opartą na zasadzie bezwzględnej centralizacji obrotów pieniężnych z zagranicą w rękach państwowych. Zasada ta pod wpływem zmieniających się warunków ulegała w ciągu szeregu lat ewolucji w kierunku bardziej liberalnym, aż do chwili wprowadzenia z dniem 1 kwietnia 1924 r. wolnego obrotu walutami zagranicznymi wewnątrz kraju i złagodzenia obrotów pieniężnych z zagranicą. To złagodzenie reglamentacji pozostawało w związku z reformą walutową i mającą się rozpocząć działalnością Banku Polskiego.

Pierwsze posunięcia Rządu w zakresie reglamentacji obrotów walutowych w Polsce, podjęte zostały rozporządzeniem z dn. 23/IX 1919 r., które ustala zasady organizacji i kompetencje urzędu państwowego pod nazwą „Państwowa Centrala Dewiz”. Doświadczenie jednak kilku tygodni, wykazało cały szereg braków tego rozporządzenia i ujemnych skutków reglamentacji dewizowej. Po zlikwidowaniu Centrali Dewiz w końcu listopada 1919 r., obroty zagraniczne przez więcej niż pół roku nie podlegały specjalnym ograniczeniom, o ile pominiemy rozporządzenia o czasowym zakazie przywozu waluty austriacko-węgierskiej, niemieckiej i rosyjskiej.

Zmianę wprowadza dopiero ustawa z 9/VII 1920 r. w przedmiocie udzielenia Rządowi pełnomocnictwa do wydawania rozporządzeń w sprawie regulowania obrotu pieniężnego z krajami zagranicznymi na przeciąg jednego roku. Wydane na tej zasadzie rozporządzenie Ministra Skarbu 27/VIII 1920 r. tworzy „Komisję Dewizową”, organ zbliżony do Centrali Dewiz pod względem zakresu działania, ale różniący się od niej składem, gdyż do Komitetu Wykonawczego Komisji, który spełniał właściwą kontrolę, wchodził obok przedstawicieli Ministra Skarbu również i przedstawiciele banków dewizowych. Na zasadzie ustawy z 9/VII 1920 r. wydano kilka rozporządzeń w miesiącu wrześniu i listopadzie aż do rozporządzenia z 31/XII 1920 r., które z mocą obowiązującą od 24 lutego 1921 r. regulowało obroty dewizowe w Polsce przez blisko dwa lata. Rozporządzenie to rozluźniało nieco zbyt rygorystyczne przepisy poprzednie i zajęło się głównie zakresem kompetencji, jakoteż sposobem wykonywania kontroli rządowej nad bankami dewizowymi, t. j. bankami uprawnionymi do sprzedawania walut zagranicznych. Poza ustawami, które przedłużały corocznie pełnomocnictwo Rządu w sprawie dalszego regulowania obrotu pieniężnego, nadane ustawą z lipca 1920 r., Rząd nie przeprowadzał w tym względzie

żadnych istotnych zmian, aż do roku 1924, kiedy w związku z przeprowadzoną reformą walutową wprowadzono również szereg ułatwień w obrocie pieniężnym z zagranicą.

Drugi okres ustawodawstwa dewizowego rozpoczyna rozporządzenie Ministra Skarbu z 28/III. 24 r., które reguluje na przeszło jeden rok obrót pieniężny i dewizowy z zagranicą.

Rozporządzenie to stanowi zasadniczy zwrot w stosunku do poprzednich zasad polityki dewizowej, przez wprowadzenie wolnego obrotu dewizami i walutami zagranicznymi wewnątrz kraju. Obrót pieniężny z zagranicą podlegał w dalszym ciągu ograniczeniom według ogólnych zasad, stosowanych w tym względzie przez państwa sukcesyjne poaustriackie i inne państwa Środkowej Europy.

W końcu grudnia 1925 r., w związku z wahaniami się kursu złotego, zastrzono ponownie przepisy dewizowe przez wprowadzenie zakazu wolnego obrotu walutami wewnątrz kraju.

W pierwszej połowie 1926 r. prywatny obrót walutami zagranicznymi był zakazany na podstawie rozporządzenia z dnia 18 grudnia 1925 r. (Dz. Ustaw Nr. 124, poz. 888), prawo skupu walut było zastrzeżone wyłącznie dla Banku Polskiego, banków dewizowych, oraz przedsiębiorstw, upoważnionych do tego przez Ministra Skarbu. Bank Polski i banki dewizowe mogły sprzedawać waluty albo innym bankom dewizowym, albo też wyłącznie na cele gospodarczo uzasadnione. W ten sposób wszelkie obroty walutami poza bankami były nielegalne i jako takie podlegały karom. Wolny obrót walutami wewnątrz kraju został przywrócony rozporządzeniem z dnia 15 sierpnia 1926 r. (Dz. Ustaw Nr. 86, poz. 482) z mocą obowiązującą od dnia 20 sierpnia 1926 r., a więc wkrótce po opanowaniu sytuacji walutowej przez Bank Polski.

Po opanowaniu sytuacji walutowej i ponownej stabilizacji złotego rozporządzenie z dnia 15 sierpnia 1926 r. znosi wszystkie wydane poprzednio przepisy o reglamentacji dewizowej i obejmuje ogół obowiązujących obecnie przepisów w sprawie regulowania obrotu walutowego wewnątrz kraju i zagranicą. Rozporządzenie powyższe utrzymało zakaz wolnego obrotu dewizami wewnątrz kraju (pozostawiając jedynie wolny obrót wewnątrz kraju w walutach zagranicznych), zachowało wszystkie poprzednio stosowane ograniczenia obrotu pieniężnego z zagranicą i stanowi niejako kodyfikację przepisów dewizowych w Polsce.

Jedną z najbardziej charakterystycznych cech ustawodawstwa dewizowego w Polsce jest kontrola Państwa nad wpływem walut i dewiz z eksportu towarowego. System ten wprowadzono w czerwcu 1923 r. i w miarę doświadczenia ulega on stopniowo ulepszeniu. Według tego systemu towar, przeznaczony na wywóz zagranicę nie może być załadowany na stacji kolejowej, a wagon przepuszczony przez granicę Państwa bez t. zw. zaświadczenia walutowego, wystawionego przez Bank Polski lub jeden z banków, upoważnionych przez Ministerstwo Skarbu do załatwiania obrotu pieniężnego z zagranicą i należący do t. zw. banków dewizowych. Zaświadczenia walutowe są dwojakiego rodzaju, jedne zawierają upoważnienia banku do zainkasowania należności za wywożony towar na rachunek eksportera, inne zawierają zobowiązania eksportera do sprzedaży waluty uzyskanej z eksportu bankowi emisyjnemu.

Pierwszy rodzaj zaświadczeń jest mniej rygorystyczny i obejmuje towary, wywożone głównie przez przemysł fabryczny, mający równocześnie zobowiązania zagraniczne za import maszyn i surowców. Na zapłatę takich zobowiązań eksporter może swobodnie dysponować walutą, uzyskaną za wywieziony towar, a nie wolno mu tylko inkasować tej waluty bez pośrednictwa banku dewizowego. W ten sposób Państwo uzyskuje tylko nadzór nad zużyciem waluty, a nie zmusza eksportera do sprzedaży tej waluty bankowi emisyjnemu.

Przymus sprzedaży bankowi emisyjnemu obowiązuje natomiast przy wywozie produktów rolnych i kopalnianych, przytem tylko 70 — 80% tej waluty podlega obowiązkowi sprzedaży, a reszta może być użyta na spłatę zobowiązań zagranicznych. Przy wywozie tego rodzaju produktów prawo wystawienia zaświadczeń walutowych ma jedynie bank emisyjny, który w ten sposób monopolizuje skup tej części waluty. Dzięki temu zaś bank emisyjny ma zapewniony dopływ waluty z eksportu nawet w okresach spadku kursu pieniądza krajowego.

W Monitorze Polskim Nr. 298 z dnia 29/XII 1926 r. ukazało się obwieszczenie Ministra Skarbu, zaostrzające kontrolę nad dopływem do Banku Polskiego walut z eksportu, dokonywanego przez przemysł wywożący masowo węgiel, żelazo, cynk, ołów i pochodne (głównie górnolaski). Przedsiębior-

stwa te winny odstępować Bankowi Polskiemu wszelkie wpływy walutowe z eksportu, zatrzymując sobie jedynie ilości stwierdzone dokumentami na cele gospodarczo usprawiedliwione, przewidziane w par. 4 rozporz. z dnia 15 sierpnia 1926 r.

Poniżej zestawia się spis rozporządzeń dewizowych, wydanych od roku 1919 do chwili ostatniej:

Liczba porządkowa	T R E Ś Ć	Data	Źródło
1.	Rozporządzenie o utworzeniu i organizacji „Państwowej Centrali Dewiz“	23.9.1919	Monitor Polski
2.	Rozporządzenie w sprawie zniesienia „Państwowej Centrali Dewiz“ . . .	24.11.1919	Monitor Polski Nr. 257
3.	Ustawa w przedmiocie udzielenia rządowi pełnomocnictwa w sprawie regulowania obrotu pieniężnego	9.7.1920	Dz. Ustaw, Nr. 56, poz. 347
4.	Rozporządzenie o regulaminie dla Komisji dewizowej i banków dewizowych	7.8.1920	Dz. Ustaw, Nr. 73, poz. 506
5.	Rozporządzenie o ograniczeniu obrotu dewizami i walutami	31.12.1920	Dz. Ustaw, Nr. 18 z 1921 r. poz. 104
6.	Rozporządzenie w sprawie ograniczenia obrotów dewizami i walutami zagranicznymi	13.2.1922	Dz. Ustaw, Nr. 12, poz. 113
7.	Dwa rozporządzenia w przedmiocie ograniczenia obrotów dewizami i walutami zagranicznymi	5.10.1922	Dz. Ustaw, Nr. 89, poz. 816 i 817
8.	Ustawa w przedmiocie udzielenia Ministrowi Skarbu upoważnienia do regulowania obrotu pieniężnego	11.3.1923	Dz. Ustaw, Nr. 26, poz. 156
9.	Ustawa w przedmiocie upoważnienia Ministra Skarbu do regulowania obrotu pieniężnego	23.6.1923	Dz. Ustaw, Nr. 62, poz. 459
10.	Rozporządzenie w przedmiocie upoważnienia Ministra Skarbu do regulowania obrotu dewizami i walutami zagranicznymi na obszarze Górnego Śląska.	23.6.1923	Dz. Ustaw, Nr. 63, poz. 485
11.	Rozporządzenie w przedmiocie regulowania obrotu dewizami i walutami	27.7.1923	Dz. Ustaw, Nr. 74, poz. 582
12.	Rozporządzenie zmieniające przepisy rozporządzenia z 27.7.1923 r. w sprawie regulowania obrotu dewizami i walutami zagranicznymi	30.1.1924	Dz. Ustaw, Nr. 12, poz. 109
13.	Ustawa w przedmiocie udzielenia Ministrowi Skarbu upoważnienia do regulowania obrotu pieniężnego	20.3.1924	Dz. Ustaw, Nr. 29, poz. 285
14.	Rozporządzenie w przedmiocie obrotu dewizami i walutami oraz obrotu pieniężnego z zagranicą.	28.3.1924	Dz. Ustaw, Nr. 29, poz. 290
15.	Rozporządzenie zmieniające rozporządzenie z 28.3.1924 r. w przedmiocie regulowania obrotu dewizami i walutami zagranicznymi	23.4.1924	Dz. Ustaw, Nr. 42, poz. 445
16.	Rozporządzenie Ministra Skarbu w sprawie odstępowania Bankowi Polskiemu waluty obcej uzyskanej z eksportu	22.9.1924	Dz. Ustaw, Nr. 84, poz. 809
17.	Rozporządzenie Ministra Skarbu w przedmiocie regulowania obrotu dewizami i walutami oraz obrotu pieniężnego z zagranicą	27.10.1924	Dz. Ustaw, Nr. 94, poz. 880
18.	Ustawa w przedmiocie udzielenia Ministrowi Skarbu upoważnienia do regulowania obrotu pieniężnego oraz obrotu obcemi walutami . .	31.3.1925	Dz. Ustaw, Nr. 32, poz. 225
19.	Rozporządzenie o regulowaniu obrotu walutami i dewizami	27.5.1925	Dz. Ustaw, Nr. 57, poz. 408
20.	Rozporządzenie o wprowadzeniu niektórych zmian w rozporządzeniu z dnia 27. 5. 1925 r.	2.12.1925	Dz. Ustaw, Nr. 120, poz. 867
21.	Rozporządzenie wprowadzające zakaz prywatnego obrotu walutami zagranicznymi	18.12.1925	Dz. Ustaw, Nr. 124, poz. 888
22.	Rozporządzenie o zmianie terminu inkasowania waluty eksportowej . .	20.1.1926	Dz. Ustaw, Nr. 8, poz. 55
23.	Rozporządzenie w sprawie regulowania obrotu dewizami i walutami zagranicznymi oraz obrotu pieniężnego z zagranicą	15.8.1926	Dz. Ustaw, Nr. 86, poz. 482
24.	Obwieszczenie w sprawie odprzedaży Bankowi Polskiemu walut z eksportu przez przemysł, wywożący masowo węgiel, żelazo, cynk, ołów i pochodne	23.12.1926	Monitor Polski Nr. 298